

ZŠ a MŠ generála Františka Fajtla DFC Rychnovská 350,
Praha 9 – Letňany 199 00

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu

(Příloha ŠVP pro ZŠ)

Výchovami k výchově a vzdělání

Vypracovala: Mgr. Eva Duchková, ředitelka školy
Iva Davidová, třídní učitelka přípravné třídy

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Mgr. Eva Duchková, ředitelka školy

razítko školy

.....

1. Identifikační údaje

Škola: **ZŠ a MŠ generála Františka Fajtla DFC**
Rychnovská 350, Praha 9– Letňany, 199 00

Sídlo: **Rychnovská 139 , Praha 9 – Letňany, 199 00**

Právní forma: **příspěvková organizace**

Zřizovatel: **MÚ Praha – Letňany**
Bechyňská 639, Praha 9 – Letňany, 199 00

IČO: **60 44 60 05**

RED IZO: **600040623**

IZO: **102301786**

Telefon: **228 808 810**

E-mail: info@zsfajtla.cz
reditelna@zsfajtla.cz

Webové stránky: www.zsfajtla.cz

Ředitelka školy: **Mgr. Eva Duchková**

Provoz školy: **6.30 – 17.00 hodin**

Obsah.

1. Základní údaje o přípravné třídě
2. Obecná charakteristika přípravné třídy
3. Podmínky vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
 - 4.1. Organizace dne v přípravné třídě
5. Spolupráce s rodiči
6. Charakteristika vzdělávacího programu
7. Vzdělávací obsah
 - 7.1. Vzdělávací obsah integrovaných bloků
8. Evaluační systém

1. Základní údaje o přípravné třídě

Přípravná třída je zřízena ve vhodných prostorách Základní školy. Prostor třídy je uzpůsoben k snadnému střídání různých typů činností.

2. Obecná charakteristika přípravné třídy

Přípravná třída je určena pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, děti, které jsou sociálně znevýhodněné, pro děti s poruchami pozornosti a vnímání, děti s vadami řeči.

Vzdělávání v přípravné třídě usiluje o snazší zařazení dítěte do prvního ročníku ZŠ a o dobrý start v první třídě.

Školní vzdělávací program je vypracován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s přihlédnutím k Poznámkám k tvorbě vzdělávacího obsahu přípravných tříd ve ŠVP.

3. Podmínky vzdělávání

Prostor pro přípravou třídu se skládá z části pro volnou hru a části vybavené lavicemi a židlemi. Je možné snadno střídat různé typy činností bez organizačních těžkostí. Herna je vybavena hračkami a dalšími pomůckami tak, aby dětem poskytovala dostatečnou nabídku činností manipulačních, experimentálních, tvořivých, poznávacích, relaxačních, poslechových a výtvarných. Základem je organizovaná činnost dětí – různé druhy her

(didaktické, konstruktivní, soutěživé), rozhovor, učení, vycházky, pracovní, pohybové, hudební a výtvarné činnosti.

Snažíme se vytvářet takové psychosociální podmínky, aby se děti ve škole cítily bezpečně a spokojeně. Učíme děti požádat o pomoc, umění domluvit se, pomáhat si, ale také respektovat daná pravidla. Dbáme jejich individuálních zvláštností a možností. Důležitá je vyváženost řízených a spontánních činností.

Žáci se řídí školním řádem a řádem školní jídelny.

V přípravné třídě vyučuje plně kvalifikovaný a zkušený pedagog.

4. Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání v přípravné třídě je stanovena Vyhláškou č.48/2005 Sb. Děti zařazované do přípravné třídy mají specifické vzdělávací potřeby v porovnání s dětmi v běžné MŠ. Potřebují zvýšenou individuální péči a speciální pedagogické postupy.

Děti jsou přijímány na základě doporučení pedagogicko – psychologické poradny a o zařazení dítěte do přípravné třídy ZŠ rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a doporučení školského poradenského zařízení.

Nejvyšší počet dětí ve třídě je 15. Vzdělávání probíhá v dopoledních hodinách v rozsahu 4 integrovaných bloků s celkovým počtem vyučovacích hodin stanovených pro první ročník ZŠ – 20 hodin.

Vyučovací hodiny jsou rozděleny na kratší časové úseky se střídáním činností podle potřeb dětí.

Děti mají možnost navštěvovat ranní a odpolední družinu.

Přípravný ročník se nezapočítává do povinné školní docházky, děti se neklasifikují.

K dokumentaci se používá třídní kniha. Vzdělávací program trvá 1 rok. Učitelka vede pro každého žáka Záznamový arch pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v přípravné třídě ZŠ.

Na závěr školního roku vypracovává zprávu o průběhu předškolní přípravy, která je součástí dokumentace školy.

4.1 Organizace dne v přípravné třídě:

6:30– 8:10 hod.	ranní družina
8:10– 8:30 hod.	příchod dětí, příprava školních pomůcek
8:30– 10:00 hod.	frontální, skupinové nebo individuální činnosti – integrované bloky
10:00– 10:30 hod.	hygiena, svačina
10:30– 12:00 hod.	individuální činnosti, pohybové aktivity, pobyt venku
12:00– 12:30 hod.	hygiena, oběd
12:30–17:00 hod.	školní družina

5. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v přípravné třídě ústně učitelkou, písemně prostřednictvím notýsku, případně akcí pořádaných školou, nebo výstavou dětských prací. Třídní schůzky se konají 4 - 5 krát během školního roku. Rodiče mohou dle potřeby a po dohodě konzultovat s pedagogem.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Vzdělávací program, který děti absolvují v přípravné třídě, slouží k jejich snadnějšímu začlenění do vzdělávacího procesu, aby se tím předešlo případným neúspěšným začátkům ve školní docházce. Takovéto opatření má pro dítě podstatný význam, protože případné neúspěchy na počátku vzdělávací dráhy mohou nepříznivě ovlivnit další přístup ke vzdělávání a tím i jeho perspektivy v pracovním uplatnění i v dalším životě. Vzdělávání dětí v přípravné třídě má svá specifika daná propojením předškolního a základního vzdělávání.

7. Vzdělávací obsah

Pro přípravnou třídu je ŠVP rozdělen do pěti vzdělávacích oblastí:

1. BIOLOGICKÉ – **Dítě a jeho tělo**
2. PSYCHOLOGICKÉ – **Dítě a jeho psychika**
3. INTERPERSONÁLNÍ – **Dítě a ten druhý**
4. SOCIÁLNĚ – KULTURNÍ – **Dítě a společnost**
5. ENVIRONMENTÁLNÍ – **Dítě a svět**

Vzdělávací program je zpracován v podobě integrovaných bloků, které pedagog naplňuje obsahem podle potřeb dětí a aktuální situací ve třídě. Základní náplň je dána dílčími vzdělávacími cíli RVP pro předškolní vzdělávání. Obsah vzdělávacích oblastí je zařazován do různých integrovaných bloků různou měrou podle náplně integrovaného bloku a potřeb dětí. Jednotlivé integrované bloky mají časovou dotaci vždy 1 — 1,5 měsíce dle uvážení pedagoga a potřeb dětí. Témata integrovaných bloků kopírují dění v přírodě i ve společnosti během roku tak, aby na sebe bloky nenásilně navazovaly a propojovaly každodenní život dítěte, rodinné a společenské rituály, dění v přírodě i ve společnosti. Bloky mají stanoveny cíle i očekávané výstupy a mají též navrhnuté činnosti, kterými se vzdělávání bude uskutečňovat. Bude záležet na pedagogovi, jakou konkrétní činnost zvolí vzhledem k situaci ve třídě, schopnostem a potřebám dětí.

7.1 Vzdělávací obsah integrovaných bloků

Vzdělávací program je zpracován v podobě sedmi integrovaných bloků. Témata integrovaných bloků vycházejí většinou z přirozeného cyklu ročních období a přírodních a společenských situací s nimi spojených. Tomu odpovídá i časový plán, který je pouze orientační. Každý integrovaný blok je stručně charakterizován. Navrhované okruhy činností vlastně vyjadřují jednotlivá témata a podtémata. Pod nimi je vyjádřeno, co u dětí budeme podporovat, tj. vyjasněn a popsán vzdělávací záměr. V předškolním vzdělávání též sledujeme klíčové kompetence, které jsou zmíněny v ŠVP pro ZŠ.

Každý týden se věnujeme jednomu tématu, které vychází z jednotlivých podtémat integrovaných bloků.

7.1.1 Integrovaný blok – Kamarádi, pojd'te si hrát!

Charakteristika integrovaného bloku

Tento blok pomáhá dětem s adaptací na nové prostředí a získávání schopností přizpůsobit se změně v kolektivu, školního prostředí, případně zvládnout odloučení od rodiny.

Cíle integrovaného bloku

- sjednocení nového kolektivu, získávání pocitu pohody a sounáležitosti ve skupině
- předcházet pocitům nejistoty a vést děti k jejich překonávání
- rozvoj komunikativní dovednosti (verbální, neverbální)
- vést děti k navazování kontaktů mezi sebou
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí, přizpůsobit se

Očekávané výstupy

- navazovat kontakty dětí se zaměstnanci školy
- zařadit se mezi vrstevníky
- adaptovat se na školní řád
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých

Navrhované činnosti

- rozhovory s dětmi o kamarádech a prázdninách
- kresba na téma prázdniny
- experimentování s různými předměty a materiály
- poslech pohádky, přednes říkadla
- moje rodina, kde bydlím, nejoblíbenější hračka

7.1.2 Integrovaný blok - Podzimní slavnosti

Úkolem je probouzet v dětech potřebu poznávat krásy podzimní přírody a změny v ní, vnímat přírodu všemi smysly, osvojovat si poznatky, co je pro přírodu žádoucí a co ne.

Cíle integrovaného bloku

- poznávání zákonitostí přírody, vnímání její proměny
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- rozvoj paměti, pozornosti, představivosti a fantazie
- posilování rozlišovací schopnosti sluchu pro různé zvuky
- rozvoj komunikativní schopnosti dětí
- rozvoj a používání všech smyslů a pohybových dovedností
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému

Očekávané výstupy

- pokusit se vyjádřit myšlenky, nápady, pocity a formulovat je ve větách
- získat základní poznatky o činnostech člověka
- vyjadřovat svou fantazii v tvořivých, výtvarných, hudebních a dramatických činnostech
- koordinovat lokomoci a další pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- pomáhat pečovat o okolní prostředí
- porozumět, že změny jsou přirozené, že všechno kolem se mění a vyvíjí
- mít povědomí o významu čistoty a péče o zdraví
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co ne
- porozumět čtenému textu, vyprávět pohádku, popsat situaci
- uplatňovat své individuální potřeby
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- zvládat sebeobsluhu

Navrhované činnosti

- poznávat zeleninu a ovoce
- příprava salátu

- manipulace s přírodninami
- provázanost lidských činností (zahrada – obchod...)
- orientace v prostoru (třída, zahrada,...)
- porovnávání množství, počet
- říkadla, lidové hádanky, vlastní rýmování
- kreslení na základě vlastního prožitku
- výtvarné činnosti k tématu
- běh, překonávání překážek, chůze po zvýšené ploše, vědomé zastavení pohybu (stronzo), kotoul, hod šiškou na cíl, překážková dráha v přírodě
- pozorování počasí, vliv na rostliny a zvířata
- sledování projevu větru – oblečení lidí, pohyb rostlin a mraků,...
- příprava stromů na zimu, stromy jehličnaté a listnaté
- stromy předtím a nyní
- rozlišování geometrických tvarů
- řešení problémových situací – co kdyby?
- konstruktivní stavebnice
- moje tělo – části těla, vnitřní orgány
- oblékání dle ročních dob
- zdravá strava
- modelování postav
- která zvířátka patří do lesa
- počítání zvířátek
- co se z čeho vyrábí – výrobky ze dřeva
- sestavování obrázků zvířat
- určování začátečních písmen ve slově

7.1.3 Integrovaný blok – Čas okolo Vánoc (vánoční cinkání)

Děti prožijí přípravu na vánoční svátky, seznámí se s vánočními zvyky a tradicemi. Měly by vnímat, že vánoční svátky nejsou jen materiálního rázu, ale jde o lásku k bližnímu, vytvoření klidu a pohody a ne shonu a nervozity.

Cíle integrovaného bloku

- posilování chování ve vztahu k druhému, k rodině
- rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání
- vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvoj psychické zdatnosti
- procvičování paměti a zdokonalování logického myšlení
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj schopnosti pro navazování vztahů dítěte k jiným lidem

Očekávané výstupy

- zvládat jednoduché pracovní úkony, zacházet s nástroji a materiálem
- uplatňovat své potřeby s ohledem na druhého
- vytvářet vztahy k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- vyjadřovat svou fantazii prostřednictvím tvořivých a výtvarných činností
- zvládnout dramatickou úlohu
- sladit pohyb s rytmem, hudbou a zpěvem

Navrhované činnosti

- adventní výzdoba třídy a školy
- lidové vánoční zvyky
- četba pohádek
- vyprávění vlastních zážitků
- výroba dárků pro nejbližší
- moje rodina
- zdobení stromečku
- vánoční nadílka
- vánoční písně a koledy
- dramatizace vánočního příběhu
- vánoční vystoupení
- předávání vánočních dárků

7.1.4 Integrovaný blok – Zima čaruje

V tomto bloku klademe důraz na bezpečný kontakt s přírodou, na její pozorování a poznávání a praktické činnosti. Dále se zaměřujeme na pohybové dovednosti dětí a zdokonalování pohybové koordinace.

Cíle integrovaného bloku

- rozvoj fyzické zdatnosti
- rozvoj tvořivého řešení problémů
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj paměti a pozornosti
- osvojení si relativní citové samostatnosti
- rozvoj pohybových schopností, koordinace ruky a oka

Očekávané výstupy

- seznámit se s charakteristickými znaky zimy
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí, vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik a dovedností
- zvládat základní pohybové činnosti
- vyvinout volní úsilí, dokončit započatou práci
- osvojit si základní poznatky o tělovýchově a sportu
- osvojit si základní pravidla bezpečnosti

Navrhované činnosti

- domečky pro sněhové vločky – číselná řada
- co nám přináší zima – knihy a obrázky
- kde mizí sníh – pokusy se sněhem a ledem
- výtvarné činnosti k tématu
- písně, říkadla, hry na téma zimy
- sněhové radovánky
- jak žijí zvířátka v zimě, jak jim můžeme pomoci
- vycházka do zimního lesa
- hudební hrátky motivované zimou

- sportování v zimě
- oblékání, jak předcházet nemocem
- pozor na úrazy

7.1.5 Integrovaný blok – Jaro, vstávej!

Děti budou poznávat zákonitosti přírody, probouzející se jaro. Zaměříme se nejen na poznávací činnosti, ale i praktické dovednosti dětí. Děti budou sít, sázet a starat se o svůj záhonek.

Cíle integrovaného bloku

- získávání a využívání poznatků o přírodě
- osvojení si přiměřených praktických dovedností
- osvojení si jednoduchých dovedností potřebných k ochraně přírody
- seznamování se s elementárními číselnými pojmy
- zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a přijímat základní hodnoty této společnosti

Očekávané výstupy

- seznámit se s nadcházejícím ročním obdobím
- umět pojmenovat, čím je dítě obklopeno
- vyjadřovat svou představivost v tvořivých činnostech
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zvládat jemnou motoriku
- poznat více, méně, stejně
- umět klást otázky a hledat odpovědi
- samostatně zacházet s pomůckami – nachystat, uklidit
- osvojit si poznatky a lidových zvyčích a tradicích

Navrhované činnosti

- jarní louka – jarní květiny
- výtvarné činnosti na téma jaro

- písničky, říkadla, pohádky na téma jaro
- setí semínek, sázení cibulek
- co potřebují rostliny k růstu
- péče o záhonek
- velikonoce – lidové zvyky
- výroba velikonočních přání
- zdobení kraslic

7.1.6 Integrovaný blok – Věci a lidé kolem nás

Děti budou získávat poznatky o práci dospělých. Osvojí si základní bezpečnostní pravidla chování na vozovce. Dětský karneval.

Cíle integrovaného bloku

- získání poznatků o práci dospělých, o povoláních
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- osvojení poznatků důležitých k podpoře zdraví
- rozvoj estetických dovedností
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy

- chápat význam lidské práce a vážit si výsledků práce jiných lidí
- vyjádřit své prožitky slovně, pohybově, dramaticky
- sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách
- rozlišovat, co prospívá zdraví
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální a instrumentální
- osvojit si poznatky o sobě, rodině
- seznámit se s lidovými zvyky
- výtvarně vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik

Navrhované činnosti

- lidé a jejich povolání

- čím budu až vyrostu
- z čeho se co vyrábí
- nebezpečné předměty – ochrana před úrazem
- hádej, kdo jsem – pantomima, hádanky
- výtvarné činnosti k tématu
- prohlížení knih – povolání na obrázcích
- motivační cvičení – řemesla
- hry, písně, říkadla k tématu
- pohyb dopravních prostředků – země, vzduch, voda
- semafor
- bezpečné chování na vozovce – nehrajeme si na silnici, přilba na kole, sezení v autosedačce
- doprava ve městě a na vesnici
- lidové zvyky a obyčeje, masopust, lidové pranostiky
- výzdoba třídy na karneval
- karnevalové tanečky, písně
- vytváření karnevalových masek
- karnevalový rej
- kreslení zážitků z karnevalu

7.1.7 Integrovaný blok – Sluníčko plné pohody

Podporujeme vytváření vztahu dětí k přírodě. Učíme děti všimnout si drobných živočichů a hmyzu, rozšiřujeme znalosti dětí o domácích a hospodářských zvířatech, seznamujeme je s exotickými zvířaty. Vytváříme u dětí vnímavý postoj k přírodnímu prostředí, děti objevují, že svět je rozmanitý.

Cíle integrovaného bloku

- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření
- osvojení si některých poznatků o přírodním prostředí a jeho rozmanitosti
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, radost z objevování,...)
- rozvoj a užívání všech smyslů

- zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj estetického cítění, vnímání a prožívání

Očekávané výstupy

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si
- rozvíjet sluchové schopnosti, orientovat se na základě slyšeného
- řešit problémy, úkoly, situace, předkládat nápady
- sladit pohyb s rytmem, hudbou
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, pomůckami, drobnými nástroji
- ovládat koordinaci ruky a oka při sestavování a nalepování obrázků
- chápat prostorové pojmy
- chápat elementární matematické souvislosti (uspořádat, třídit)

Navrhované činnosti

- les, voda, louka – přiblížení prostředí
- pozorování drobných živočichů při vycházkách
- prohlížení encyklopedií a atlasu hmyzu
- čtení příběhů (např. Ferda Mravenec)
- kreslení, modelování, koláže k tématu
- písničky, říkadla, hry
- prohlížení obrázků domácích a hospodářských zvířat
- rodiče a mláďata
- čím se zvířata živí, jaký je z nich užitek
- vyprávění o zvířatech, která mají děti doma
- četba o zvířatech
- pojmenování exotických zvířat
- prohlížení knih a encyklopedií
- pojmy prales, poušť, savana
- určování a dělení zvířat podle obecných znaků (počet končetin, druh potravy, přirozený výskyt,...)

- návštěva ZOO

8. Evaluační systém

Cílem hodnocení je ověřit naplňování stanovených cílů a záměrů ve školním vzdělávacím programu a jeho soulad s cíli RVP. Pomocí průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek je paní učitelce poskytnuta zpětná vazba o kvalitě její práce a ona se jí snaží využívat k optimalizaci a zlepšování všech součástí výchovně vzdělávacího procesu.

- Diagnostika dítěte na začátku školního roku, v pololetí a na konci školního roku,
- průběžné informování dětí o jejich pokroku ve výchovně-vzdělávací činnosti, motivační razítka za odvedenou práci do žákovských notýsků,
- průběžné informování rodičů o pokroku jejich dětí ve výchovně-vzdělávací činnosti,
- konzultace s rodiči dle potřeby (třídní schůzky, samostatné pohovory),
- udržování spolupráce s dalšími odborníky (psycholog, logoped, další pedagogičtí pracovníci),

ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Jednotliví žáci budou hodnoceni v pravidelných intervalech i průběžně dle aktuální situace a potřeby a o výsledcích vzdělávání budou informováni rodiče při osobních konzultacích a také prostřednictvím záznamů v notýscích žáků. Při poskytování zpětné vazby klademe důraz na vhodnou formulaci (zaměření na problém, činnost, nikoli na hodnocení osoby) – přednost dáváme pozitivnímu vyjádření. Budou též vedeny záznamy o průběhu předškolního vzdělávání jednotlivých dětí.